

Felmérés a felsőoktatásban tanuló fiatalok pénzügyi kultúrájáról

EREDMÉNYEK, KÖVETKEZTETÉSEK, TERVEK

Prof. Dr. Németh Erzsébet

Mit jelent a pénzügyi kultúra?

- a) **Nemzetközi kutatások:** banki termékek ismertsége, kockázatvállalási hajlandóság.
- b) **A pénzügyi kultúra fejlesztésének magyar modellje:** reális önkép és az ismeretekhez igazított pénzügyi döntések

Módszertan – kérdőív

Hat blokkból álló kérdőív (79 kérdés)

1. általános kérdések
2. megtakarítás-befektetés
3. hitel
4. elméleti kérdések
5. kalkulációs feladatok
6. szocio-demográfiai kérdések

www.penzugyikultura.hu

Módszertan – minta

2070 értékelésbe vonható kérdőív, ebből 1743 fő a 18 és 25 év közötti korosztályból.

A gazdasági képzésben résztvevők túlreprezentáltak, amelyet az eredmények értékelésekor figyelembe vettünk.

A sokaság mérete, illetve összetétele alkalmas érvényes következtetések levonására.

Hipotézisek 1

H1: A felsőoktatásban tanuló fiatalok pénzügyi kultúrája szociodemográfiai ismérvek mentén eltérő.

H2: A felsőoktatásban tanuló fiatalok valós és vélt pénzügyi tudása között lényeges különbség van.

H2.a: A felsőoktatásban tanuló férfiak önértékelése és valós pénzügyi tudása között nagyobb az eltérés, mint a nők esetében.

Hipotézisek 2

H2.b: A kockázatvállalás szintjét az énkép határozza meg, nem pedig a valós pénzügyi tudás

H3: A felsőoktatásban tanuló fiatalok az élethelyzetüknek és célrendszerüknek megfelelő pénzügyi műveltséggel bírnak.

Módszertan – mérések

1) Pénzügyi Tájékozottsági Mutató (PTM)

Az elméleti és kalkulációs kérdésre adott jó válaszok aránya (0-100%)

2) Énkép Index (ÉI)

Hallgatók önbevalláson alapuló értékelése és a mért teljesítményük viszonyítása.

3) Kockázatvállalási Mutató (KM)

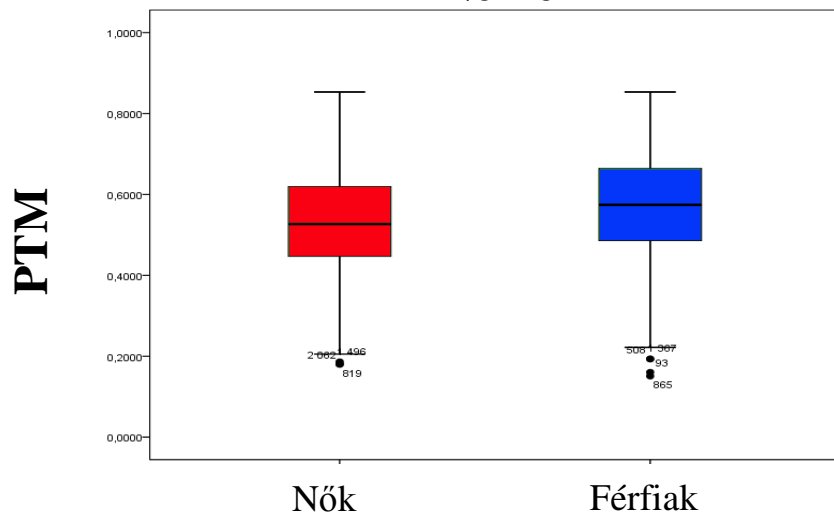
A hallgatók kinyilvánított kockázatvállalási hajlandóságának és a pénzügyi ismeretek szintjének hányadosa (önbevallás és mért teljesítmény alapján)

2015.04.28.

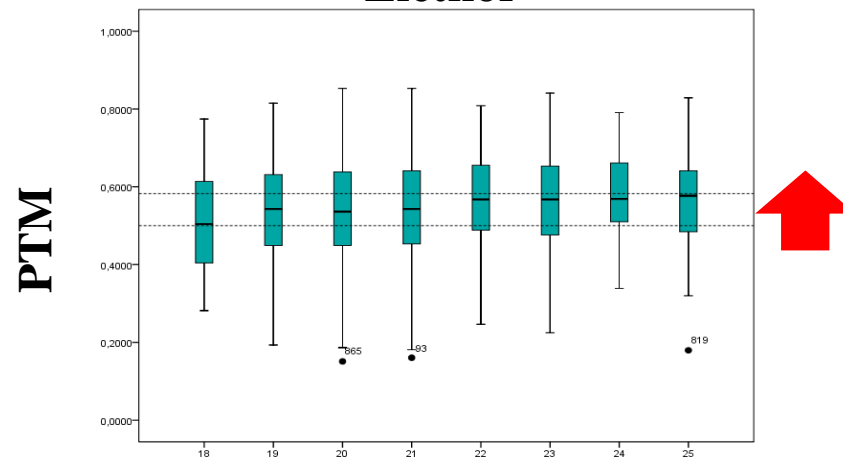

Pénzügyi Tájékozottsági Mutató 1

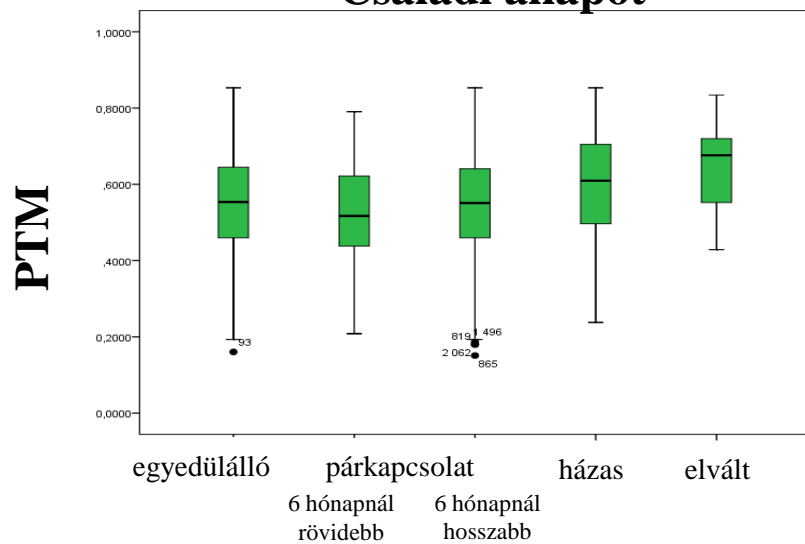
Nemek

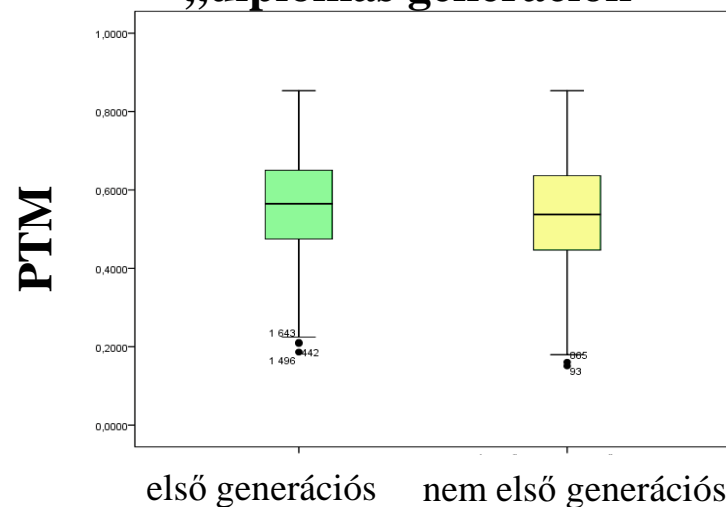
Életkor

Családi állapot

Életkor „diplomás generációk”

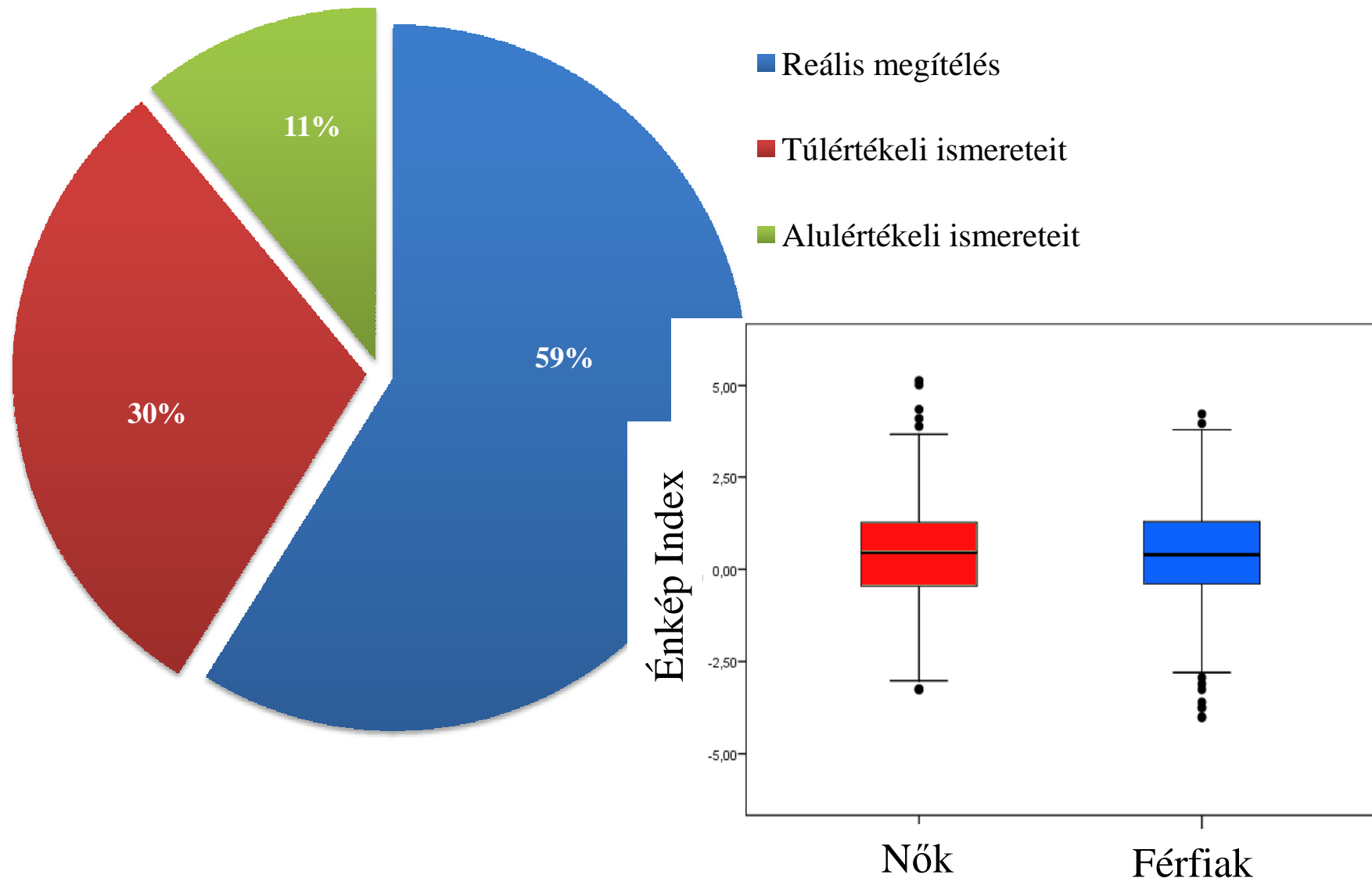

Pénzügyi Tájékozottsági Mutató 2

Szociodemográfiai ismérvek	N	F	sig
Nem	1743	49,748	0,000
Életkor	1743	2,286	0,026
Családi állapot	1743	6,042	0,000
Együtt él a párjával	945	17,345	0,000
Van gyereke	1743	17,486	0,000
Első generációs diplomászerző (i/n)	1743	12,939	0,000
Lakás/szállás körülmények	1743	4,565	0,001
Tagozat jellege	1742	15,588	0,000
Képzés szintje	1743	5,234	0,000
Felsőoktatásban töltött félévek száma	1743	3,859	0,000
A képzés az első diploma megszerzésére irányul (i/n)	1743	39,444	0,000
Pénzügyi-gazdasági képzésben részesült a felsőoktatásban	1743	9,321	0,000
Pénzügyi-gazdasági képzésben részesült a középiskolában	1743	0,184	0,668
Élt (dolgozott/tanult) már külföldön	1743	5,332	0,021

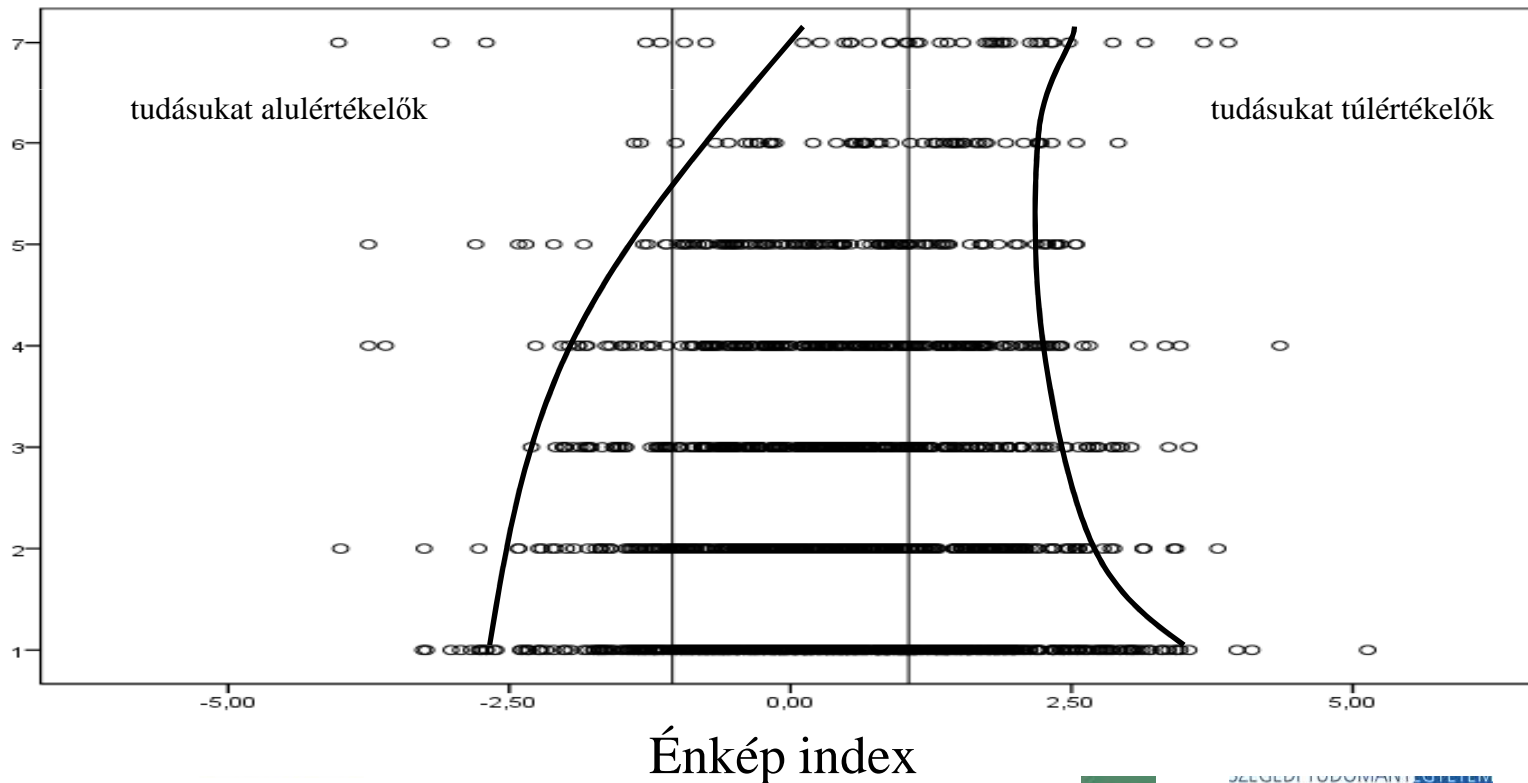
Énkép

Énkép és kockázatvállalás

	Kockázatvállalás önbevallás alapján		Kockázatvállalás a valós tudásszinthez képest	
Kockázat kerülő	1345	77,17%	1254	71,94%
Kockázat kezelő	209	11,99%	240	13,77%
Kockázat vállaló	189	10,84%	249	14,29%

kockázatvállalási hajlandóság

Eredmények összefoglalása

1. A pénzügyi ismeretek szintjét elsősorban **a hallgató aktuális élethelyzete** és tapasztalatai **határozzák meg** (akik idősebbek, önálló háztartást vezetnek, önálló keresettel rendelkeznek)
2. A pénzügyi ismeretek terén **hátrányban vannak azok, akik nem pénzügyi gazdasági szakot hallgatnak** (bölcsesek, művészek).
3. A **középiskolában tanult** pénzügyi ismeretek **nem befolyásolják** a későbbi pénzügyi tudást.
4. A felsőoktatásban tanuló fiatalok **valós és vélt pénzügyi tudása között lényeges különbség van.**
5. A fiatalságot **erősen kockázatkerülő magatartás jellemzi** (ez igaz azokra is, akik megfelelő tudással és önismerettel rendelkeznek).

Következtetések

A kockázatvállalási hajlandóságot elsősorban a társadalom aktuális attitűdjei, félelmei, vágyai, tapasztalatai határozzák meg.

Fiatalok erősen kockázatkerülő magatartása

Túlzott kockázatkerülés társadalmi költségei

**Reális önismereten alapuló
önbizalom szükséges**

Terveink a pénzügyi kultúra fejlesztésében

1. ÁSZ aktív kezdeményező, „katalizátor” szerepe
2. Részvétel a pénzügyi kultúra fejlesztésére vonatkozó nemzeti stratégia megalkotásában
3. ÁSZ felmérés a hazai pénzügyi kultúra kezdeményezésekről
4. Együttműködéseinkből fakadó feladatok ellátása
5. Szakmai-tudományos tevékenység (Pénzügyi Kultúra Kutatás, Pénzügyi Szemle, konferenciák)

PÉNZÜGYI SZEMLE | online

Köszönöm a figyelmet!

